

Ikt. sz.: NEB-41/57-2/2019.

NEB-20/2019. sz. ülés
(NEB-33/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Magyarországi nemzetiségek bizottságának**
2019. december 5-én, csütörtökön, 11 óra 37 perckor
az Országház Széll Kálmán termében (főemelet 64.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Elnöki bevezető</i>	5
<i>A határozatképesség megállapítása</i>	5
<i>A napirend elfogadása</i>	5
<i>Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, tárca nélküli miniszter éves meghallgatása</i>	5
<i>Dr. Semjén Zsolt tájékoztatója</i>	6
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	9
<i>Válaszok</i>	14
<i>Egyebek</i>	18
<i>Az ülés berekesztése</i>	20

Napirendi javaslat

1. Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, tárca nélküli miniszter éves meghallgatása
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)
2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Ritter Imre** nemzetiségi képviselő, a bizottság elnöke

Farkas Félix roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke
 Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló
 Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló
 Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló
 Kreszta Traján román nemzetiségi szószóló
 Paulik Antal szlovák nemzetiségi szószóló
 Rónayné Slaba Ewa Maria dr. lengyel nemzetiségi szószóló
 Sianos Tamás görög nemzetiségi szószóló
 Szolga József horvát nemzetiségi szószóló
 Szuperák Brigitta ukrán nemzetiségi szószóló
 Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló

A bizottság titkársága részéről

Schweighoffer Anita bizottsági munkatárs

Meghívottak:

Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, tárca nélküli miniszter
 Dr. Fürjes Zoltán, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkára
 Tircsi Richárd, a Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága Nemzetiségi Főosztályának főosztályvezetője
 Kereszthegyi Eszter, a Miniszterelnökség osztályvezetője
 Dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet, a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztoshelyettes
 Dr. Török Tamás, az Alapvető Jogok Biztosa Hivatalának titkárságvezetője, főosztályvezetője
 Dr. Kiss Balázs, az Alapvető Jogok Biztosa Hivatalának jogi referense
 Dr. Benedek György, az Alapvető Jogok Biztosa hivatalának jogi referense
 Hollerné Racskó Erzsébet, az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetségének elnöke és az Országos Szlovák Önkormányzat elnöke

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 37 perc)

Elnöki bevezető

RITTER IMRE nemzetiségi képviselő, a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Sehr geehrte Damen und Herren! Ich begrüße Sie recht herzlich! Jó napot kívánok, hölgyeim és uraim! A Magyarországi nemzetiségek bizottsága ülését megnyitom. Köszöntöm a megjelent szószólókat, munkatársainkat, a meghívottakat, a sajtó képviselőit és a megjelent érdeklődőket. Külön szeretettel köszöntöm dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébetet, a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztoshelyettest, valamint munkatársait, dr. Török Tamás titkárságvezetőt, főosztályvezetőt, dr. Kiss Balázs és dr. Benedek György jogi referenseket. Külön szeretettel köszöntöm Hollerné Racskó Erzsébet szlovák elnököt, az ONÖSZ elnökének vezetésével az újraválasztott vagy újonnan megválasztott új országos nemzetiségi önkormányzati elnököket, elnökhelyetteseket, illetve a jelenlévő hivatalvezetőket, referenseket. Természetesen megkülönböztetett tisztelettel köszöntöm dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes urat, a nemzetpolitikaért, egyházügyekért és nemzetiségekért felelős miniszterelnök-helyettest, valamint munkatársait, dr. Fürjes Zoltán egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár urat, Tircsi Richárd főosztályvezető urat, Kereszthegyi Eszter osztályvezető asszonyt.

A határozatképesség megállapítása

A jelenléti ív alapján megállapítom, hogy bizottságunk 12 tagja személyesen van jelen. Serkisian Szervác Simon jelezte, hogy késésben van, remélhetőleg menetközben meg fog jönni. Bizottságunk tehát 12 szavazattal határozatképes.

A napirend elfogadása

A mai ülésünk napirendjét a meghívóban írásban előzetesen kiküldtük. Gondolom, nincs ehhez képest észrevétel vagy kiegészítés. Felteszem szavazásra: aki az írásban kiküldött napirendi javaslattal egyetért, kérem, kézfeltartással jelezze! (Szavazás.) Köszönöm. Ki van ellene? (Szavazás.) Ki tartózkodott? (Szavazás.) Megállapítom, hogy a bizottság 12 igen szavazattal a napirendet egyhangúlag elfogadta.

Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, tárca nélküli miniszter éves meghallgatása

Az 1. napirendi pontunk dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, tárca nélküli miniszter meghallgatása az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján. Még egyszer tisztelettel köszöntöm miniszterelnök-helyettes urat és munkatársait.

Szeretném tájékoztatni a jelenlévőket, hogy a miniszteri meghallgatáshoz az elmúlt három hétben előzetesen megküldtünk a miniszterelnök-helyettes úr részére több írásos kérdést, illetve témafelvetést. Konkrétan Hollerné Racskó Erzsébet az ONÖSZ elnöke részéről, Sianos Tamás görög nemzetiségi szószóló részéről, Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló részéről, Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló, valamint jómagam, Ritter Imre német parlamenti képviselő részéről is. Az időtakarékosság jegyében javaslom, hogy ezeket a kérdéseket, témafelvetéseket most szóban ne ismételjük meg, miniszterelnök-helyettes úr a bevezető tájékoztatójában ezekre ki fog térni.

A meghallgatás lebonyolításához azt javaslom, hogy előbb hallgassuk meg miniszterelnök-helyettes úr tájékoztatóját időbeli korlát nélkül mintegy 15-20

percben (*Derűtség.*), majd egy körben bizottságunk tagjai tegyék fel kérdéseiket, végül természetesen meghallgatjuk a válaszokat, és másodszori kérdésfeltevésre lehetőleg ne kerüljön sor. Szeretném felhívni a bizottság tagjainak figyelmét, hogy szót kérni gombnyomással lehet, és annak sorrendjében fogok majd szót adni. Amennyiben a lebonyolítás illetően módjával mindenki egyetért, és ezzel kapcsolatban nincs kifogás, akkor köszönöm. Megadom a szót miniszterelnök-helyettes úrnak.

Dr. Semjén Zsolt tájékoztatója

DR. SEMJÉN ZSOLT miniszterelnök-helyettes, tárca nélküli miniszter: Nagyon szépen köszönöm. Igen tisztelt Elnök Úr! Igen tisztelt bizottsági Tagok! Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! Gyerekkoromban volt nekem egy nagyon kedves plébános bácsim, tőle tanultam azt a bölcsességet, azt mondta nekem, hogy Zsoltikám, jegyezd meg, kétféle prédikáció létezik: vagy rövid, vagy rossz. Úgyhogy részint elnök úr intelmét megfogadva, részint plébános urunk intelmét megfogadva, miután a kettő egy irányba mutat, igyekszem a legrövidebbre fogni.

Mindazonáltal hadd tegyek, mondjuk, egy szellemi bevezetőt! Amikor elvállaltam a nemzetiségek vitelét a magyar politikában, akkor ezt két ok miatt tettem. Az egyik az, hogy tényleg az a helyes, ha az egyházi ügyek, a határon túli magyarság ügyei és az őshonos nemzetiségek ügyei egy kézben vannak. Részint azért, mert ezek emberi jogi szempontból is azonos valóságok, vagy nagyon hasonló valóságok, részint az egyház vonatkozásában pedig ahogy a határon túli magyarság intézményrendszere jelentős részben egyházi intézményrendszer, hasonlóképpen különösen az ortodox hagyományú országok és nemzetiségek tekintetében az egyházi világ és a nemzetiségi világ szoros kapcsolatot mutat. Tehát egész egyszerűen a dolog természetéből eredően helyes, hogy ez a három egy kézben van. A másik pedig az, hogy amikor én elvállalok valamit, előtte azért átgondolom, hogy mi az a filozófia, amely alapján azt a területet fel kell építeni. Így volt ez '98-ban az egyházi ügyekben, 2010-ben a nemzetpolitika tekintetében, és hasonlóképpen volt, amikor elnök úrral konzultálva az a megtiszteltetés ért, hogy a nemzetiségi ügyeket is én tarthatom kézben, mondjuk úgy, az én „irányításom” alatt lehet, de inkább az a pontos kifejezés, hogy a szolgálatom alatt lehet.

Az alapfundamentum tehát az, amit az alkotmány is kimond és biztosít, hogy az őshonos magyarországi nemzetiségek államalkotó tényezők. De azt gondolom, ennél többet is kijelenthetünk, hogy az őshonos magyarországi nemzetiségek szerves és elszakíthatatlan részei a magyar nemzetnek. Amint a magyar nemzetnek szerves és elszakíthatatlan része a külföldi magyarság, beleértve egyébként a diaszpóra magyarságát is, hasonlóképpen az őshonos nemzetiségek is részei a magyar nemzetnek, a politikai nemzetnek, és az egész politikának ebből a szempontból kell kiindulnia.

Itt fontos egy distinkciót tenni, hogy a nemzetiségek vonatkozásában markáns különbséget kell tenni az őshonos nemzetiségek és az újabb időben Magyarországra jött népcsoportok között. Természetesen mindenkinek megvannak az emberi jogai, mindenkinek megvannak a közösségi jogai. Például joga van a Magyarországon élő kínaiaknak arra, hogy legyen kínai iskolájuk, az itt élő törököknek, hogy legyen török iskolájuk, és így tovább, de más a helyzet a 13 őshonos nemzetiséggel, amelyek a történelem során szerves egységet alkottak a magyar nemzettel, annak a részei, és abban az értékgazdagodásban, amin a magyar nemzet századokról századokon át halad, az ő történelmi munkájuk meghatározó módon benne van. Például a német nemzetiség tekintetében az államalapítás nem jött volna létre a Németországból Magyarországra jött szerzetesség nélkül, vagy például a bajor lovagok nélkül, vagy Bajor Gizella nélkül sem, és ezt még nagyon sokáig lehetne sorolni, szinte minden

nemzetiség tekintetében el lehet mondani. Összefoglalóan, az őshonos magyarországi nemzetiségek államalkotó tényezők, és a magyar nemzetnek elszakíthatatlan, szerves részei, történelmi sorsközösségben vannak a magyarsággal, a magyar nemzetnek elszakíthatatlan része, és ezért egy hasonlóság áll fenn a külhoni magyarság és a magyarországi nemzetiségek tekintetében.

A másik állítás az, hogy a nemzetiségeinknek, elsősorban azoknak, amelyeknek a szó szoros értelmében van anyaországuk, van egy olyan szerepük, hogy híd szerepet töltsenek be az anyaország és Magyarország között. Az is helyes, ha ez a hídszerep gyümölcsöző. Például a szerb nemzetiség tekintetében akkor méltó és igazságos, ha ebből a gyümölcsözőségből, a gyümölcsökből részesül a magyarországi szerbség és például a vajdasági magyarság. Egyébként csak elismerésem tudom kifejezni az iránt a példamutató ügyesség iránt, ahogy egy szerb-magyar kormányúléson Lyubomir barátunk és Pásztor elnök úr kihasználja a kínálkozó lehetőségeket a magyarországi szerbség és a szerbiai magyarság számára. Úgyhogy ez méltó és igazságos, és helyes, hogy ennek a gyümölcsökből részesedjen mind a magyarországi nemzetiség, mind a külhoni magyarság.

Viszont ott, ahol nem ilyen szerencsés az adott ország és Magyarország kapcsolata, újra szeretném deklarálni, hogy annak semmiképp sem lehet kárvallottja az adott magyarországi nemzetiség, hiszen neki abban semmilyen felelőssége nincsen, hogy az adott ország és Magyarország politikai viszonya éppen milyen. A magyar államnak pontosan ugyanúgy kell támogatni az adott nemzetiséget, mintha a legjobb volna az adott országgal való kapcsolat. Tehát annak terhéből semmi nem áramolhat át a magyarországi nemzetiségre.

Örömmel jelentem azt is, hogy 2010 óta a magyarországi őshonos nemzetiségek támogatása megötszöröződött. Elismerésemet fejezem ki elnök úr nem mindennapi lobbimunkája iránt, amit mindig áhítatos csodálattal figyelek és tanulékony lélekkel. Ez tényleg csak elismerésre méltó, és azt is meg kell mondanom, hogy ezt a megnövekedett összeget felelősséggel, észszerűen és értelmesen használják fel a nemzetiségek, tehát nyitottak vagyunk minden további támogatás tekintetében. Az is egy bölcs dolog volt, hogy a Bethlen Gábor Alapon keresztül valósul meg a pénzek kiutalása. Semmiképp sem akarom a magyar államrezon többi részét, hogy mondjam, kritikus szavakkal illetni, de egy dolog biztos, hogy aki a BGA-nál van, az sokkal hamarabb jut a forráshoz, mint aki nem BGA-nál van. Ennyit mindenképpen megállapíthatunk. Tehát a nemzetiségek szempontjából szerencsésebb, hogy a Bethlen Gábor Alapon keresztül történik a külhoni magyarsághoz és az egyházakhoz hasonlóan is a finanszírozás lebonyolítása.

Van néhány kényes kérdés, mint az élet minden területén, amelyek megvitatása elől, nemcsak hogy nem zárkózunk el, hanem szívesen vagyunk partnerek. Itt szeretném jelezni azt, hogy akkor van ennek realitása, például törvénymódosításnak, ha abban a 13 nemzetiség egyetért, vagy legalábbis annak meghatározó többsége egyetért. Mondjuk egy intézményfenntartási kérdésben az a nemzetiség, amelynek nincs intézménye, nyilván kisebb súllyal esik latba, mint amelynek egy csomó intézménye van. De azt az egy szerepet nem tudom, és nem is akarom felvállalni, hogy a különböző nemzetiségek vitájában egyfajta döntőbíró szerepbe kényszerüljünk bele, mint magyar állam. Tehát nyitottak vagyunk bármilyen törvénymódosítás megvitatására, de amögött egy tartalmi konszenzus szükséges a magyarországi nemzetiségek között.

Itt újra el kell mondanom, sőt megkockáztatom, el kell ismernem azt, hogy kétségkívül van egy probléma, mégpedig egy gyökérproblémája a nemzetiségi törvényünknek. Az egyházügyi törvény példáján kezdem. 1990-ben egy picit átestünk a ló másik oldalára. Akkor az volt benne, hogy azért, hogy az átkos emlékü Állami

Egyházügyi Hivataltól megszabaduljunk, egy olyan szélsőségesen liberális szabályozás született, hogy száz ember minden tartalmi kontroll nélkül alapíthat egy egyházat ugyanolyan jogi státuszban, mint mondjuk a Katolikus Egyház, vagy a Református Egyház és így tovább. Ennek a vége az lett, hogy a Boszorkány Szövetség azonos jogi státuszban volt a Katolikus Egyházzal, és legalábbis elméletileg azonos státuszban volt az esztergomi érsek, a Református Zsinat lelkes elnöke és a boszorkány egyház főboszorkánya, ami önmagában maga az abszurditás. Utána bonyolult módon kellett valahogy helyrehozni a dolgot. Mindenki olyan vallási kísérletet talál ki, amelyet akar, de ebből nem következik, hogy annak olyan szimbolikus és pénzügyi kedvezményeket kelljen biztosítani, mint egy sok évszázados, nagy intézményeket fenntartó történelmi egyháznak.

A nemzetiségi világban valóban van egy olyan probléma, hogy öndefiníció kérdése, hogy ki mondja ahhoz a nemzetiséghez tartozónak magát, és bizonyos nemzetiségek esetében joggal mondják, hogy szélhámosok kalózkodnak a területeken. Ahogy az egyházi esetben, mondjuk úgy, eklézsiabiznisz van, itt meg egy bizonyos etnobiznisz. Jogos, hogy némely nemzetiség ezt szóvá teszi, mert valóban a valódi nemzetiségeket akadályozza az, amikor szélhámosok kalózkodnak ezen a területen. Az a szélsőliberális álláspont, hogy ez öndefiníció kérdése, hogy én mely nemzetiséghez tartozom, nyilván abszurdításokat szül. Attól, hogy valaki, X. Y. életében egyszer volt Namíbiában, volt a Kalahári sivatagban, tetszett neki a busmanok élete, és három könyvet elolvasott a busmanokról, és azt mondja, hogy ő busman, attól még nem lesz busman, hiába mondja azt magáról, hogy ő busmannak érzi magát. Vagy, mondjuk, Cseh Tamás indiánosdit játszott a Bakonyban, még könyvet is írt róla, de attól ő nem lesz navahó indián. Viszont ha valaki egy faluban kitalálja, hogy ő a 13 nemzetiség egy tagja, akkor utána nehéz vele mit kezdeni, főleg, ha rokonságát is e tekintetben mozgósítja, és emiatt valóban számos anomália született.

Az én személyes álláspontom az, hogy jogos dolog az, hogy egy nemzetiséghez tartozáshoz mégiscsak kell valami objektív dolog, származás, nyelvismeret, az adott nemzetiség kultúrájának az ismerete. Én még azt is elfogadom, hogy valaki csatlakozhat egy nemzetiséghez, ahogy Petőfi mondja: „Ha nem születtem volna is magyarnak/E néphez állanék ezennel én”. Ez lehetséges, de akkor tanulja meg azt a nyelvet, azt a kultúrát, kapcsolódjon be annak a nemzetiségnek az életébe. De hogy ő minden tartalmi kontroll nélkül azt mondhatja, hogy annak a nemzetiségnek a tagja, és innentől kezdve jogokat vindikál magának, ez valóban abszurd.

Miután ezt a törvényt örököltük, és emberi jogilag rendkívül kényes mezsgyén vagyunk, mondhatnám, vékony jégen állunk, itt kinyilvánítom a kormány készségét, hogy akár ezt a kérdést is kezeljük, de csak akkor tudok ennek nekimenni, ha a 13 nemzetiség phalanxként van mögöttem, konszenzusos szöveget tudunk vinni, és nem az van, hogy antiliberalis jogkorlátozás van, hanem hogy a józan ész érvényesítjük egy területen. Zárójelben jegyzem meg, hogy még egy egyház esetében is attól, hogy én azt mondom, hogy katolikus vagyok, nekem akkor lesznek jogaim a Katolikus Egyházban, ha a Katolikus Egyház engem elfogad katolikusnak, zárójel bezárva. Tehát ez nem alanyi jog, hogy valaki valamely egyház tagja legyen. Szerintem az sem alanyi jog, hogy valaki egy nemzetiség tagja legyen. Tudom, hogy ez nagyon bonyolult kérdés, de azért éreztem ezt előhozni, mert - ahogy végignéztem - ez egy gyökérprobléma, ami főleg kisebb településeken gyakran előjön, és igazuk van a nemzetiségeknek, hogy bizony szélhámosság érződik ebben az ügyben. Tehát készek vagyunk, ebben is nyitottság van, minden más javaslat tekintetében nyitottság van a kormányban. De annak a megértését kérem, hogy itt akkor tudunk csatába menni - a magyarországi szabály ráadásul kétharmados törvény - magyarországi vonatkozásban

és majd utána az európai fórumokon, ha a 13 nemzetiség e tekintetben egy konszenzusos szöveg mögött phalanxként van a kormány mögött. Ha van egy konszenzusos szöveg, ahhoz a kormány partner tud lenni.

Bocsánat, hogy ilyen hosszú voltam, és mégsem fogadtam meg plébános úr és elnök úr instrukcióját, ezért megpróbálom a legrövidebbre fogni. Hogy néhány számot is mondjak, azt gondolom, hogy a munkánk elismerése köszön vissza abban, hogy 644 524 fő, vagyis a lakosság 6,48 százaléka fejezte ki, hogy valamelyik nemzetiséghez tartozik. Azt gondolom, ez mindenképpen a nemzetiségi kultúra, élet újraéledését és erősödését jelenti Magyarországon.

Nagy elismerés számunkra, hogy tovább folytatódott a nemzetiségi önkormányzatok intézményalapítási és átvételi tevékenysége. A köznevelési intézmények száma 12-ről 91-re nőtt. Ez a 2019-2020-as tanévben 15 ezer diákot jelent. Ez egy imponáló szám. Itt is jelzem, hogy nyitottak vagyunk további intézményátadásra akár nemzetiségekhez tartozó egyház vonatkozásában is. A nemzetiségi támogatásokat tekintve a 2020-as már ötszöröse a 2010-esnek. A nemzetiségi pályázatok tekintetében a 2019-es 2 milliárd forintot, ami egyébként 2018-hoz képest már 40 százalékos növekedés volt, még tovább növeljük, és az is fontos szerintem, hogy már 2019 őszén kiírtuk a jövő évi pályázatokat, hogy minél előbb megkaphassák a nemzetiségek a támogatást.

Az is egy komoly előrelépés volt, hogy 2019 januárjától a nemzetiségi óvodapedagógusokra vonatkozó ösztöndíjprogramot be tudtuk vezetni. Ennek kiterjesztésére kerül sor 2020-ban a nemzetiségi tanító és tanár szakosok irányában. Ez is egy régi kérés volt. A nemzetiségi pedagógusok bérpótlékának emelése 2018-ban 15 százalékról 30 százalékra emelkedett. Az Országgyűlés el is fogadta a törvényt, tehát múlt időben mondhatjuk, hogy elfogadta, hogy 2020-tól már 40 százalékra emelkedik, valamint a pótlék differenciálásával kiterjesztésre kerül az érintettek köre is. Miután már így is túlléptem az időt, nem merem kockáztatni az elnök úr haragját, ezért be is fejezem. A helyzet az, hogy ami kérdéseket megkaptam, azok szinte mindegyikéről beszéltünk, azokra alapvetően igen a válasz, a technikai részletek tekintetében pedig az adott nemzetiséggel még precizírozzuk a technikai megvalósítás vonatkozásában. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen miniszterelnök-helyettes úrnak. Az időre vonatkozó kis betétemet csak kis hangulati elemnek szántam természetesen, nem korlátnak. (*Dr. Semjén Zsolt: Értettem. - Derűlség.*) Köszönöm szépen a részletes tájékoztatást.

Megadom a szót a bizottság tagjainak, aki most itt, helyben szeretne kérdést feltenni. (*Jelzésre:*) Megadom a szót Paulik Antal szlovák nemzetiségi szószólónak.

Kérdések, hozzászólások

PAULIK ANTAL szlovák nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelettel köszöntöm miniszterelnök-helyettes urat és a társaságában érkezett munkatársait. Eredetileg azt gondoltam, hogy nem fogok semmit kérdezni, merthogy az írásbeli kérdések le lettek adva, de miniszterelnök-helyettes úr bevezetőjében elhangzott egy-két olyan mondat, amit jólesően hallgattam. A törvénymódosítás kapcsán végül is az elmúlt évben, ebben az évben oda jutottunk, ami egy közös probléma, és miniszterelnök-helyettes úr azt mondta, hogy ami közös probléma, azt meg kell oldani valahogyan, ez a gazdálkodási szabályok problémája, főleg az országos önkormányzati gazdálkodási szabályok problémája. Ezzel kapcsolatosan volt közös álláspont, voltak közösen találkozások pénzügyminisztériumi vezetőkkel, illetve munkatársakkal. Alapvetően olyan problémák merülnek fel egymás után

periodikusan, amelyek egy adott periódusban, úgy tűnik, megoldódnak, aztán, mondjuk, a választásokat követően egy újabb helyre kerülő gazdálkodással, nemzetiségi ügy új területre kerülő bejutásával mindig felmerülnek újra és újra, mert írásban ezek soha nem kerültek rögzítésre. Végül is abban maradtunk a Pénzügyminisztérium illetékeseivel is a törvénymódosítás nyári előkészítése során, hogy a gazdálkodási szabályokhoz megpróbálunk szülni egy olyan gazdálkodási kormányrendeletet, amely igazából egyszer már volt, aztán a mi kezdeményezésünkre jórészt belekerült a költségvetési törvénybe ennek nagy része. Azonban továbbra is az a probléma, hogy vannak problematikus pontok, amelyek leginkább az év vége közeledtével az országos önkormányzatoknál a december 31-ig történő felhasználhatóságát jelentik az idei költségvetésnek. Ez egy olyan probléma, amit nehéz kezelni egyrészt idő hiányában, másrészt pedig az országosoknál is vannak áthúzódó - ami megkezdett, az kötelezettségvállalással terhelt - olyan események, amelyek az utóbbi egy-két hónapban kerültek elő, és egész egyszerűen nem képesek december 31-ig lezárni. Ezeket át kéne gondolni. A tervünk, illetve a célunk az, hogy egyrészt próbáljunk meg letenni egy gazdálkodási szabályzatot, nyilván együttműködve minden érintettel. Másrészt ha utána lesz egy olyan elfogadott gazdálkodási szabályzat, tervezet, amelyet a nemzetiségekkel egyeztetve sikerül összerakni, akkor viszont politikai támogatást fogunk kérni miniszterelnök-helyettes úrtól, államtitkár úrtól és a terület egészétől. Ennyit szerettem volna mondani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószólónak.

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelettel üdvözlöm én is miniszterelnök-helyettes urat, munkatársait és valamennyi kedves megjelentet. Megköszönöm, hogy kiemelt a bevezetőben, bár azt hiszem, az én érdemem ebben meglehetősen csekély. Viszont néhány olyan dolgot szeretnék elsősorban az oktatás kapcsán megemlíteni, és ismételtén kérni a kormányzat segítségét, amely egyik része éppen ezeknek a kormányuléseknek az eredménye, ez pedig a magyarországi szerb iskolák fejlesztésére adott pénz, ahol - jobb szót nem tudok rá mondani - ilyen róka fogta csuka helyzet állt elő. Példának hoznám a szegedi intézményt, ahol van ingatlan, ahol a kormány biztosította a pénzt, és mégis a jogszabályi akadályok miatt már két éve nem tudunk előrelépni. Ezt mi már többször jeleztük. Sajnos valahol mindig elakadnak ezek. Tudnék más problémás beruházásokat is említeni, ahol a kormányhatározat biztosít rá keretet, lehetőséget, de mégsem tudunk előrelépni. Az idő fogy, az építőipari árak emelkednek, tehát lassan ott tartunk, hogy a két évvel ezelőtt bőven elegendőnek tűnő összeg most már nem fedezi a költségeket.

Az írásban feltett kérdéseim is az oktatásra vonatkoztak. Nagyon örültem annak, amikor miniszterelnök-helyettes úr mondta, hogy ez egy egységes megközelítés és szemlélet. Mi pontosan ezt szeretnénk kérni, hogy bizonyos esetekben, mint például az étkezési normatíva, mint például a nyilvános könyvtár fenntartásának a lehetősége, a nemzetiségi önkormányzatok megítélése és támogatása essen egybe a települési önkormányzatok, illetve a más iskolafenntartók esetében. Nyilvánvalóan nagyon sok pénz van a rendszerben, és nem gazdasági kérdés ezeknek a felvetett kérdéseknek a megoldása, mert az eddig is rendelkezésünkre álló összegekből ezt lehetne fedezni, ha ennek a jogi feltételei, jogszabályi feltételei meglennének.

A harmadik még mindig oktatás, de a felsőoktatással kapcsolatos, és ez nem szerb probléma, hanem általános. A mi bizottságunk - különböző albizottságokban - többször foglalkozott a nemzetiségi felsőoktatás kérdésével, a szakember-utánpótlással, finanszírozási problémákkal, amelyek egy kicsit talán a mi bizottságunk munkája kapcsán rendeződni látszanak. Tudjuk azt, hogy a következő évi költségvetésben, kiemelve például az ELTE-t, nagyon sok plusztámogatást fog kapni az egyetem az állami büdzséből. Viszont azt szeretnénk kérni, hogy egy kis figyelem jusson arra, hogy ezek a nemzetiségi oktatást folytató tanszékek is részesüljenek, kapjanak lehetőséget fiatal szakemberek bevonására, mert ezeken az üléseken a felsőoktatási intézmények az egyik legfőbb problémaként a szakember-utánpótlást jelölték meg azzal, hogy az egyetemeknek juttatott pénzben jelenjen meg, és tudjuk, hogy van egyetemi autonómia, és sok minden van, de van kancellári rendszer is, és hátha egy kis odafigyeléssel ezt lehetne biztosítani.

A negyedik dolog, ami még mindig oktatási téma, és amiben szintén szeretnénk kérni támogatást, csak visszamennék a közoktatás legelejére, az óvodapedagógusok finanszírozása. Nagyon-nagyon örülünk annak, hogy most módosult a jogszabály, növekedett a pótlék, az óvónői, illetve pedagógusi ösztöndíjak létrejöttek. Viszont van egy probléma, amin nem tudunk túljutni, az pedig a finanszírozott pedagóguslétszám. A Kincstár ugyanis összevonja, fenntartók szerint vonja össze a pedagógusok létszámát, és nem nézi azt, hogy az egyik óvodai csoport Budapesten működik, a másik Szegeden, a harmadik urambocsá! Lóréven. Nem azt nézi, hogy ez például 12 óvodai csoport, hanem a gyereklétszám alapján határozza meg a finanszírozott pedagóguslétszámot, ami a mi esetünkben a törvény által előírt kötelező pedagóguslétszám 50 százaléka. Itt valamilyen megoldás kell. Nemzetiségi oktatást tekintve - talán a németet kivéve - nem sok intézmény működik egy-egy nemzetiség esetén, viszont olyan intézmények esetén, amelyeket az országos önkormányzatok átvettek, ez sokszor likviditási gondokat okoz. Ezek a problémák eltörpülnek azok mellett az eredmények mellett, amelyeket az elmúlt években elértünk, és amelyekhez hathatós kormányzati támogatást kaptunk, de mégis jelen vannak a mindennapi életben, és nem sokkal több pénzt, vagy csak egy törvénymódosítást, egy jogszabály-módosítást igényelne egy-egy esetben, hogy ezek a problémák megnyugtatóan rendeződjenek. Köszönöm szépen a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Szolga József horvát nemzetiségi szószólónak.

SZOLGA JÓZSEF horvát nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelettel köszöntöm miniszterelnök-helyettes urat, a megjelent kollégáit, illetve a megjelent vendégeinket. Én egy-két területen szeretném kérni a kormány segítségét. Ez a következőről szólna az elmúlt időszak tapasztalatai alapján. Valóban, ahogy miniszterelnök-helyettes úr is mondta, rengeteg pénz került a nemzetiségi rendszerbe. Szeretnénk kihasználni ezt a lehetőséget úgy, hogy ezt ne csak elköltenünk kelljen, hanem gazdálkodhassunk vele. Azt értem ez alatt - ahogy az előttem szólók is jelezték -, hogy december 31-ig felhasználási kötelezettségünk van. Ez lényegében egy pénzköltést jelent, ha nem akarjuk visszafizetni. Nem tudom, mi indokolta a törvényben azt a megkülönböztetést a helyi nemzetiségi önkormányzatok és az országosok vonatkozásában, hogy az egyik két év alatt használhatja fel, nekünk meg év végéig fel kell használni. Ha tudnánk valami átmeneti rendelkezést vagy szabálmódosítást találni, hogy esetleg az önkormányzatok is az ez évit felhasználhatnák következő év júniusáig, az biztos, hogy segítség lenne. Mindenképpen a következő költségvetési törvény azon rendelkezését, hogy ugyancsak

2020. december 31-ig kell felhasználni, valahogy módosítani kell a következő év során, mert ugyanabba a csapdába fogunk esni, és természetesen a helyi önkormányzatokhoz hasonlóan lehessen képezni valami amortizációs vagy felújítási alapot, beruházási alapot. Ha 2021-ben elindul az új EU-s költségvetési felhasználás, újra kiírásra kerülnek a pályázatok, ezekben abszolút nem vehetünk részt, mert nincs önerőnk, a pénzt fel kell használni, nem tudunk három évre tervezni. Ez komoly gondokat fog jelenteni az önkormányzatoknál.

A nemzetiségek jogairól szóló törvény kapcsán is segítséget kérünk. Munkacsoportunk dolgozik azon, hogy kigyomláljuk az államtitkárság által is jelzett technikai dolgokat, hogy ne legyen gond, nem mondom, hogy jövőre, de legalább ebben az öt évben úgy menjünk neki a következő önkormányzati ciklusnak, a nemzetiségi önkormányzati választásnak, mert ismerjük az anomáliákat. Sajnos minket is sújtott az úgymond helyi választási bizottságok, a szavazatszámoló helyi választási bizottságok felkészületlensége vagy a törvény furcsa módon történő értelmezése, sok szavazat elment, 5-10 százalék volt egyes nemzetiségeknél az érvénytelen szavazatok száma, amire eddig még nem kaptunk magyarázatot. Szeretnénk, ha lehet, kétpárti egyeztetéssel, hogy a nemzetiségekre vonatkozó kétharmados törvényeket próbáljuk meg az élethez igazítani, azokkal a tapasztalatokkal, amelyeket mind az országos önkormányzatok, mind mi is tapasztaltunk.

A nemzetiségi lét alapja jelenleg, legalábbis politikai értelemben, a népszámlálás. Ez feltételezi azt, hogy egy adott településen legalább 25 választópolgár vallotta magát adott nemzetiséghez tartozónak. Népszámlálás előtt állunk. Ígéretet kaptunk arra, hogy a népszámlálásról szóló törvény egy kerettörvény, és a részletek kormányrendeletben lesznek szabályozva. A felkészülés jövőre kezdődik a '21-es népszámlálás tekintetében. Mindenképpen szeretnénk, ha a kormányrendelet megalkotása előtt lenne egy egyeztetés az országos önkormányzatokkal, és a bizottság is megtehesse a javaslatait, mert fontos számunkra, hogy bekerüljenek nemzetiséghez tartozó számlálóbiztosok. Ennek a technikája hogyan oldható meg? Ez tényleg a politikai jövőnk fogja meghatározni.

Az oktatással kapcsolatban pedig figyelembe kéne venni, hogy a nemzetiségek által fenntartott köznevelési intézményekben a normatívák nem teljesen fedezik a költségeket. Vannak olyan önkormányzatok, amelyek eddig kiegészítő támogatásra nem tartottak igényt, kihúzták takarékoságból, hogy ne kelljen kiegészítő támogatást igénybe venni, de az elmúlt évek során ez sajnos már meghaladta ezt a gazdálkodási formára vonatkozó magatartást. A következő évre vonatkozóan is az a probléma, hogy felülről zárt az az előirányzat, amely a kiegészítő támogatás felhasználására vonatkozik. Ebben kérnék segítséget, hogy a 2020-as évben azok a nemzetiségi önkormányzatok, amelyek köznevelési intézményt tartanak fenn, hozzájuthassanak kiegészítő támogatáshoz, mert így veszélybe kerül a köznevelési kötelező feladatellátás. Köszönöm a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószólónak.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Nagy tisztelettel köszöntöm miniszterelnök-helyettes urat és munkatársait, ombudsmanhelyettes asszonyt és munkatársait, valamennyi kollégámat, illetve az ülésen résztvevőket. Számos kérdés elhangzott az imént a kollégáim szájából, amelyek egy-egy része részemről is elhangzott volna, illetve én magam elég hosszú sor kérdést, nemzetiségeket érintő megjegyzést juttattam el miniszterelnök-helyettes úrnak. Én

most egy köszönetet szeretnék mondani konkrétan azért, mert azt gondolom, az elmúlt években tényleg azt tapasztalhattuk, hogy Magyarország jó nemzetiségei - mert Magyarország 13 nemzetisége jó nemzetiség - egy megérdemelt érdeklődést tapasztalhatnak a kormány részéről. Egyúttal kérni is szeretném, hogy az elkövetkezendő időkben, a továbbiakban is így alakuljon, mi pedig megpróbáljuk az erkölcsi és az anyagi támogatás összes lehetőségével továbbra is bizonyítani, hogy tényleg jó nemzetiségei vagyunk Magyarországnak.

Egyetlenegy dolgot szeretnék az előbb elhangzottakhoz hozzátenni, hogy nemzetiségi köznevelés nemcsak a nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott intézményekben folyik. A Klebelsberg-központok iskoláiban folyó nemzetiségi nevelés és oktatás bizony elég sok sebből vérzik. Több ízben kértem azt, hogy részben a Klebelsberg-központ, illetve a megyei központok szervezzenek több tájékoztató konferenciát - területileg többet gondoltam -, ahol a nemzetiségi nyelvoktatást is ellátó intézmények igazgatói számára elmondják, hogy kik a nemzetiségek, mik a nemzetiségek, mi a nemzetiségi törvény lényege, illetve mik azok a jogszabályok, amelyeket ott is biztosítani kell, ahol nem nemzetiségi az intézmény egésze, de az intézményben nemzetiségi nevelés folyik. Több ízben kaptam pozitív választ is erre a kérdésemre, de meg kell mondjam őszintén, nem történt semmi. Ez a kérdésem, és egyébként pedig tényleg köszönetet szerettem volna mondani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Kreszta Traján román nemzetiségi szószólónak.

KRESZTA TRAJÁN román nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Miniszterelnök-helyettes úr, nagyon nagy tisztelettel, szeretettel köszöntöm, valamint köszöntöm a kíséretében lévő kollégákat, ombudsmanhelyettes asszonyt és kedves meghívott vendégeinket. Örömmel hallom, hogy a nemzetiségek a híd szerepét töltik be. Ez valóban így van. A hazai románság tekintetében mindent megteszünk annak érdekében, hogy abban a három megyében, ahol zömében magyarországi románok élnek, nagyon jól működjön megyei szinten minden kapcsolat. Hajdú-Bihar megyében, Bihar megyében, Arad megyében, valamint Temes megyében nagyon jól működik. Mi egy kicsit irigykedve hallgatjuk, hogy más kormányok esetében, más nemzetiségek esetében a vegyesbizottság kiválóan működik. A mi bizottságunkra ez nem jellemző. Ez lenne az egyik ilyen dolog, amire szerettem volna kitérni.

A másik pedig az, hogy ragyogóan működnek az általunk átvett intézmények. Nagymértékben nő a gyereklétszám minden oktatási intézményünkben. Megkönnyítené nagyon a mi helyzetünket az, ha az oktatási intézmények az országos önkormányzatok tulajdonába kerülnének. Én tudom, hogy ez egy bonyolult jogi procedúra, sok egyéb törvényt kell módosítani ehhez, de én úgy gondolom, ez megkönnyítené egyrészt a pályázatok elkészítését, nem kellene sok időt eltölteni azzal, hogy a helyi települési önkormányzatok össze legyenek hívva, döntsenek egy-egy pályázat tekintetében. Tulajdonképpen én nagyon remélem, hogy sikerül ezt nyugvópontra juttatni, hiszen az Országos Román Önkormányzat, de minden országos önkormányzat jó gazdája az intézményeknek. Mi úgy gondoljuk, hogy ez egy nagyon pozitív döntés lenne a kormány részéről. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószólónak.

GIRICZ VERA ruszin nemzetiségi szószóló: Szeretettel és tisztelettel köszöntöm miniszterelnök-helyettes urat és a jelenlévőket. Szeretnék köszönetet

mondani azért a figyelemért, amelyet nemcsak a nemzetiségünk, hanem a görögkatolikus hitünk iránt is tanúsít a kormány. Idén áprilisban nyitottuk meg Debrecen-Józsán a Görögkatolikus Ruszin Közösségi Házat, amely nagy szerepet tölt be, máris igen aktív a hitélet, konferenciák, rendezvények, könyvbemutatók folynak a nagyon szép épületben.

Az épület mellé most tervezik, tervezzük közösen egy hagyományos görögkatolikus fatemplom felépítését, amelynek előkészületi munkálatai most folynak. A ruszinok búcsújáró helye Sajópálfala. A sajópálfalai templom is jelentős, 25 millió forintos felújítási támogatásban részesült, valamint több településünk kapott támogatást keresztek felállítására, valamint azok restaurálására. Számunkra nagyon fontos a hitünk, hisz a görögkatolikus hit nélkül már nem lennének ruszinok a világon úgy a nyelv megőrzése, mint a kultúránk megőrzése szempontjából. A közösség felhatalmazott minket elnök úrral, hogy köszönetet mondjunk a kormánynak a támogatásért. Köszönjük szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mivel további kérdezőt nem látok, ezért megadom a szót ismételten miniszterelnök-helyettes úrnak.

Válaszok

DR. SEMJÉN ZSOLT miniszterelnök-helyettes, tárca nélküli miniszter: Nagyon szépen köszönöm, elnök úr. Megpróbálok gyorsan válaszolni, és miután volt átfedés, nem mondom el kétszer ugyanazt, hanem amik azonosak a kérdésekben, azokra megpróbálok egyben, általános elvi alapon válaszolni. Paulik Antal szlovák szószóló úrnak volt javaslata, amit írásban is elmondott, és azt gondolom egyébként, hogy igaza van. Az egész az úgy általánosságban megközelítve, a problémák egy része nem speciálisan a magyarországi 13 nemzetiségnek és intézményeinek a problémája, hanem általában a bürokráciával való hadakozás problémája, aminek egy sajátos szegmense a nemzetiségeket sújtja. Nálam nagyobb szövetségesre biztos nem találnak a bürokrácia elleni harcban, ami hol sikeres, hol kevésbé sikeres, de a harcunk töretlen. Ez a tipikus hétfejű sárkány, tehát az ember levágja a bürokráciának egy pár fejét, de biztos, hogy egy-kettő újra fog nőni, folyamatos csatában vagyunk.

Na most, az én személyes javaslatom az, hogy a nemzetiségek tekintetében két etalont lehet választani. Vagy a települési önkormányzatokat, és azt mondani, hogy ami a települési önkormányzatnak jár, az a nemzetiségi önkormányzatnak szintén jár, ami a települési önkormányzat intézményének jár, az mechanikusan ugyanúgy járjon a nemzetiségi önkormányzat intézményének. Ez az egyik. Ez abszolút védhető álláspont. Ez egy olyan legitim hivatkozási alap, amivel szívesen csatába tudunk menni.

A másik, amit a felvezetésben mondtam, hogy miután emberi jogi szempontból a nemzetiségi jogok és a vallásszabadságból következő egyházi jogok paralel vannak, ebből kifolyólag arra az álláspontra is lehet helyezkedni, hogy ami az egyházi intézményeknek jár, az a nemzetiségi intézményeknek is járjon. Ebben az esetben azt nehéz mondani, hogy kvázi egyházi jogi személyiségszerű státusza legyen a nemzetiségeknek, mert ez egy bonyolult kérdés, de azt mindenképpen lehet mondani, hogy az egyházi intézményekre vonatkozó szabályok, kedvezmények alapvetően vonatkozhassanak a nemzetiségi önkormányzatokra is. Egyébként - zárójelben - ez olyan szempontból is egyre aktuálisabb lesz az EU-ban, hogy bizonyos diszkrimináció tilalmából kifolyólag olyan szabályokat akarnak ráerőltetni az egyházi intézményekre, amelyek például az identitáshoz való jogot csorbítják. Például egy református intézményben elvárható, hogy az ott lévő tanárok tiszteletben tartsák a református teológiát és az abból következő erkölcsi rendet.

Hasonlóképpen egy szlovák iskolában elvárható, hogy a szlovákság történetét, a szlovák nyelvet tudja valaki, és ha valakit nem alkalmaznak, mert ő nem így viszonyul a szlováksághoz, az nem diszkrimináció, hanem az identitásvédelem megnyilvánulása. Ezért mondom, hogy benchmarkként - hogy ezt a csúnya szót használjam - érdemes bizonyos esetekben azt mondani, hogy azt kéri a nemzetiségek, hogy az egyházi intézmények mintájára legyenek elbírálva. Abban a kérdésben, hogy adott pillanatban benchmarknak a települési önkormányzatokat és azok intézményeit tekintsük-e, vagy pedig az egyházi intézményeket, azt kell választani, ami az adott pillanatban kedvezőbb. Az én javaslatom az, hogy az egy legitim dolog, hogy a nemzetiségek csiki-csukit játszanak e tekintetben, hogy mind a települési önkormányzatok lehetnek hivatkozási alapok, mind pedig az egyházi intézményrendszer. Azt kell választani a kettő közül, amelyik a kedvezőbb. Egyébként szerintem ez következik a józan észből, és ez következik a méltányosságból is.

In concreto, a bizonyos december 31-i elszámolási dologgal kapcsolatban az a helyzet, hogy a működési támogatás tárgyévhez kötött, de a feladatalapú támogatás két évig lehetséges a helyi nemzeti önkormányzatok támogatása tekintetében. A helyzet az, hogy abban a Pénzügyminisztériumnak van valami igaza, hogy van egy általános szabály a teljes magyar államigazgatásban, és hogy az alól legyen egy kivétel, azt meg kell indokolni. Jelen esetben két érvet tudok elfogadni, vagy keresztülvinni ennek alapján, hogy ha a települési önkormányzatoknál így van, vagy ha az egyházi intézményeknél így van. De ha senkinél nincs, akkor nehéz egyedül nekimenni a világnak. A javaslatom az - lehet, hogy kicsit komplikált voltam, de azért értették, amit mondani akarok -, hogy válasszunk ki egy jó benchmarkot, amögé álljon fel a 13 nemzetiség, nézzük meg, hogy hogyan lehet csinálni, de az nem megy, hogy a nemzetiségek egymagukban, és a világegyetem pedig vele szemben. Tehát valamilyen benchmarkot találni kell. Nézzük meg, hogy az egyháznál hogy van, vagy a települési önkormányzatnál hogy van, és a kettő közül csiki-csuki alapon válasszuk azt, ami az adott pillanatban a nemzetiségnek kedvező. Egyébként ez ráadásul nem is a nemzetiségekre vonatkozó törvényben van, hanem a költségvetési törvényben, tehát jószolgálati alapon tudok benne küzdeni, de ez alapvetően Varga Mihály felségterülete. De mondom, ha van benchmarkunk, akkor kibontom a zászlót, ha jönnek mögöttem.

Amit Lyubomir barátunk mondott, valóban az a helyzet, hogy pénz van. Én magam terjesztettem be a kormányülésen. Egyébként ez a szerb-magyar közös kormányülésen jött elő. Az a helyzet, hogy ez már presztízskérdés, hogy megvalósuljon, mert kínosan érezném magam a következő ülésen, ha ez még mindig nem valósult volna meg. A kormány a kormányhatározatot meghozta. Megjegyzem persze, hogy a kormánynak általában van egy olyan jó érzése, hogy meghoztuk a kormányhatározatot, és azt gondoltuk, hogy akkor az úgy van. Ez persze még nincsen, mert még hátravan a bürokrácián való keresztülvitele, ami a nehezebb ügy. Ebben már nyolc kört futottunk, hogy a különböző állami hivatalok egymással való levelezése, a helyi önkormányzat, a megye, és ezek pontosan hogy vannak. Én azt javaslom, hogy még egyszer ülünk le, nézzük meg, hogy kinek mi a dolga, és akkor nagyon szívesen egyenként beszélek azon hivatalokkal, akár van rá kompetenciám, akár nincs, azokkal a települési önkormányzati és állami hivatalokkal, amelyeknél elakad, és utána csináljunk szembesítést, mert ők hosszú érveket sorolnak fel, hogy az jogszabályilag miért nem megy. Erre persze a válaszem az, hogy módosítsuk a jogszabályt, de kiderül, hogy ha ezt módosítjuk, akkor huszonhárom más érdeket sért, és ezért nem akarják módosítani. Tehát csináljunk egy szembesítéses rendszert, menjünk végig, hogy hol akadt el - valószínűleg neked van igazad egyébként -, nézzük meg azokat a konkrét államigazgatási egységeket, akár van rá kompetenciám, akár

nincs, mert én sem szívesen tenném ki magam annak a kellemetlenségnek, hogy a következő szerb-magyar kormányülésen azt mondom, hogy mi ugyan mindent megtettünk, de mégsem valósult meg. Ráadásul minél tovább húzódik az idő, annál több pénzbe fog kerülni, amit újra csak nekem kell vinnem a kormány elé. Az én saját, jól felfogott érdekem miatt is abban vagyok érdekelt, hogy minél előbb megoldódjon.

A könyvtár, étkeztetés tekintetében megint csak azt tudom mondani, hogy ezt a csiki-csukit kell játszani. Amelyik jobb, a települési önkormányzat benchmarkja, vagy az egyházé. Egyébként ez az egyházaknál - itt ül mellettem Zoli, ő nagy tudója - egészen cizellált módon ki van dolgozva, nagyjából hasonlót kellene csinálnunk.

Ezt szinte mindenkinek mondom, és ne éreztétek úgy, hogy visszapattintom a labdát, de a helyzet az, hogy a konkrét javaslatok tekintetében sok olyan jogos észrevétel van, ami jogosnak tűnik, de még mindig nincs meg hozzá a leírt javaslat, hogy mi legyen. Nagyon lendít a dolgokon, ha konkrét javaslatot ír a 13 nemzetiség az adott ügyben. Ha megvan a leírt javaslat, akkor azt meg tudom tolni a megfelelő helyen.

A felsőoktatás valóban egy nehéz ügy, mert még inkább korlátozott a kompetenciánk, de azért szívesen beszélgetek az adott rektorral vagy az adott felsőoktatási intézménnyel, amely amúgy is egy vagon állami pénzt kap, hogy e tekintetben, a nemzetiségek tekintetében vett pedagógusképzés szempontját is méltóztassanak figyelembe venni. A pontos egyházi terminus erre az, hogy intést kapnak álmukban, és akkor ez nem sérti az egyetemi autonómiát.

Szolga József szószóló úr javaslata tekintetében megint csak azt tudom mondani, hogy ahogy mondta, a többi párttal is beszéljem le, persze a többi párt nevében nem tudok nyilatkozni, de azt nagy felelősséggel és teljes felelősséggel mondom, nagyon nagy valószínűséggel, hogy ha van a 13 nemzetiség által támogatott javaslat, amit a kormány támogat, akkor ha a parlamentben tíz perc alatt körbefutunk a többi ellenzéki párt frakcióvezetőjével, mondjuk, Imrével, akkor azt gondolom, száz százalékos támogatással fog átmenni az Országgyűlésen. Nem tudom elképzelni, hogy az ellenzék egy ilyen javaslatot akadályozna.

Köles Erikának és Giricz Verának csak megköszönni tudom a köszönetét, tényleg nagyon jól esik. Én is emberből vagyok, ezért a megerősítés jólesik. Mind a nemzetiséghez kötődő egyházak támogatása szívügy, így ruszin vonatkozásban, görögkatolikus vonatkozásban is.

Ami Erika elmondott a Klebelsberggel kapcsolatban, ez megint egy általános probléma. Összetenném a két kezemet, ha a Klebelsberggel kapcsolatos problémák abban merülnének ki, hogy bizonyos nemzetiségi ügyekben értetlenkednek. Ha végighallgatom a polgármestereinket, akkor ők ennél szívesebben - és nem olyan szelídlelkűek -, karcosabban fogalmazták meg ezt. De azt mindenképpen meg fogjuk tudni csinálni, hogy Rétvári Bencével beszélek, és esetleg egy olyan - megint egyházi terminológia -, talán az apostoli buzdítás kategóriájába tartozó körlevelet kiküldենék, hogy a nemzetiségek vonatkozásában a Klebelsbergesek tartsák meg az iskolaigazgatókkal a megbeszéléseket a nemzetiségi szempontoknak megfelelően. Még egyszer mondom, hogy hálát adnék, ha ez lenne a legnagyobb problémája a Klebelsberg működésének.

Befejezésül, amit Kreszta Traján barátunk mondott, igen, itt a probléma az, hogy a román-magyar vegyesbizottság tulajdonképpen, ha jól emlékszem, 2011 óta gyakorlatilag nem működik, vagy valójában nem működik. Az a helyzet, hogy ha nem működik, nem működik, nem rajtunk múlik a dolog, de ettől függetlenül még ami probléma van a magyarországi románság tekintetében, azt a vegyesbizottságtól függetlenül is oldjuk meg. Tehát nem azért oldjuk meg, mert ez a Magyarország és Románia közti megállapodás, hanem azért oldjuk meg, mert a magyarországi

románságot ez megilleti. Ezért helyes az, hogyha egyszer nem megy a vegyesbizottságban, akkor meg kell oldani vegyesbizottságon kívül. Ez is komoly dolog, de ez egy nagy horderejű dolog. Előrebocsátom, hogy nincs kormányzati felhatalmazásom, de vindikálom magamnak, azt fogom csinálni, mintha lenne. Hogy a nemzetiségi oktatási intézmények kerüljenek át a nemzetiség tulajdonába, én ezzel egyetértek. Én ezzel egyetértek, mert tulajdonképpen a települési önkormányzatnak úgymint csak nyűg az egész.

A másik: mégiscsak lehetetlen dolog az, hogy pályázatok valamire, mondjuk egy EU-s pályázat van, és akkor a települési önkormányzatnak mint tulajdonosnak a hozzájárulása kell, nekik is egy csomó adminisztráció, pluszmunka stb. Szerintem az a logikus, ha egy közfeladatot ellátó intézmény, épület annak a tulajdonában van, aki effektíve a közfeladatot ellátja. Most persze azt ki kell kötni, hogy nem eladható, vagy erre a célra kell használni, de ez egyébként is így van, hiszen egy nemzetiség nem azért működtet egy iskolát, hogy utána bezárja és eladja az épületet. Szerintem tehát logikus, észszerű és helyes, hogy ezek az ingatlanok tulajdonjog szempontjából is átmenjenek a nemzetiségi önkormányzat tulajdonába. Kész vagyok e tekintetben tárgyalásokat folytatni. Ha Fürjes Zoltán kitűnő jogászunk ezt előkészíti, és beszélünk még egy kört, szerintem ezt egy általános szabályban meg is tehetjük. Hangsúlyozom, most nincs teljes kormányfelhatalmazásom, de úgy csinálok, mintha volna. Készítsük elő a dolgot, és nagyon szívesen beviszem a kormány elé. *(Kreszta Traján: Köszönöm szépen.)* Mă descuro. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen miniszterelnök-helyettes úrnak a részletes válaszokat. Engedje meg, hogy ugyan kérdést nem tettem fel, de két rövid gondolatot zárásként hadd mondjak el! Egyrészt számunkra ez a meghallgatás az adventen belül is egy külön kis ünnep. Ezt szerettem volna formálisan is kifejezni azzal, hogy nem az Országgyűlés Hivatalában szokásos kis termünkben tartottuk a mai ülést, hanem itt, az Országházban kértem ezt tárgyalót. Most mondhatnám, hogy teljesen véletlenül és szerencsésen úgy alakult, hogy a Költségvetési bizottság termében tudtuk ezt megtartani, de egyrészt a szerencsének kicsit segítettem, másrészt meg véletlenül nincsenek, mindennek megvan a maga küldetése. Ha egy mondatban akarnám megfogalmazni a Magyarországi nemzetiségek bizottsága küldetését és sok más dolog mellett az alapfeladatát, akkor az a Magyarországon élő nemzetiségek oktatási, kulturális autonómiájához, a nemzetiségek anyanyelvének megőrzéséhez, a tradíciók, az identitásunk megerősítéséhez szükséges legjobb anyagi körülmények, lehetőségek biztosítása, illetve e támogatás optimális felosztását, a leghatékonyabb felhasználását és átlátható, de egyszerű elszámolását biztosító törvényi rendeleti szabályozási háttér biztosítása.

A támogatások öt év alatt közel ötszörösére emelkedtek, ahogy ezt miniszterelnök-helyettes úr elmondta. Azt gondolom, ezzel a nemzetiségi önkormányzataink és a nemzetiségi egyesületeink alapvető működéséhez legfontosabb feltételeket biztosítani tudtuk. Ezt feltétel nélkül szeretném ezúton most is megköszönni. A nemzetiségi pedagógusprogramban a 2019. évben, úgy érzem, áttörést értünk el, olyan mérföldköveket raktunk le. Két nappal ezelőtt szavazta meg egyhangúlag a parlament a nemzetiség pedagóguspótlék most már harmadik emelését, négyszeresére történő emelését és valamennyi nemzetiségi pedagógusra való kiterjesztését, és a nemzetiségi pedagógusokra vonatkozó tanulmányi ösztöndíj bevezetésével és kiszélesítésével szintén egy korábban soha nem volt rendszert tudtunk elindítani. Elkezdtük, de még előttünk van a nemzetiségi pedagógusképzés teljes megújítása. Ezzel letettük azokat a mérföldköveket, amelyek viszont még csak az első lépcsők egy hosszabb úton, hiszen mindannyian tudjuk, hogy egyrészt az

elmúlt nyolc-kilenc évtized mulasztásait, sokszor bűneit még oly pozitív és példamutató öt-hat évvel sem lehet semmissé tenni vagy megállítani és ellensúlyozni. Az oktatásban legalább 12-15 év kell ahhoz, hogy a most elindított új rendszereket felgyorsítva, felerősítve végigvigyük, és ez biztosítsa gyerekeink, unokáink nemzetiségi jövőjét.

Ezért - megköszönve minden eddigi segítséget, támogatást - valamennyiünk nevében tisztelettel kérem miniszterelnök-helyettes urat, mint a nemzetiségekért felelős minisztert és számunkra első számú döntéshozót, hogy mindezek ismeretében a lehető legnagyobb érzékenységgel és empátiával segítse, támogassa a további munkánkat és a céljaink elérését azért is, mert most már van, amit féltünk, és van, amit tovább kell vigyünk, szerencsére nemcsak tervek, hanem konkrétan megvalósult nagyon fontos lépések is. Ehhez kívánok valamennyiünk nevében jó egészséget, áldott karácsonyi ünnepeket, és békés, közösen eredményes boldog új évet! Köszönöm szépen a meghallgatást. Ezzel az 1. napirendi pontot lezárom. Köszönöm még egyszer Semjén Zsoltnak. Viszontlátásra! *(Dr. Semjén Zsolt és munkatársai távoznak a bizottsági ülésről.)*

Egyebek

A 2. napirendi pont az egyebek. Az egyebekben négy dolgot szeretnék nagyon röviden elmondani. Egyrészt tájékoztatni szeretnék mindenkit, vendégeinket is, hogy a keddi plenáris ülésen a parlament egyhangúlag megszavazta a köznevelési törvény általunk benyújtott módosítását, mely szerint mindazon nemzetiségi pedagógusok, akik eddig pótlékra jogosultak voltak, 2020. január 1-jétől 30 százalék helyett 40 százalék pótlékban fognak részesülni, illetve bevezettünk két új pótlékkategóriát azon pedagógusokra, akik eddig nem részesültek nemzetiségi pótlékban. Így aki legalább egy órát nemzetiségi nyelven oktat, nevel, de a munkaidejének kevesebb, mint 20 százalékában, az január 1-jétől 10 százalék pótlékban, aki a lekötött idejének 20-50 százalékában végez nemzetiségi oktatást, nevelést, az pedig 25 százalék pótlékban fog részesülni. Ez azt jelenti, hogy mind a 4100 nemzetiségi pedagógus 2020. január 1-jétől nemzetiségi pótlékban fog részesülni. A két év alatt elért emelés összege közel 3 milliárd forint, a növekedés. Ehhez kapcsolódik még a 326/2013. kormányrendelet módosítása is. Ennek a tárcaközi egyeztetése megvolt. Teljes egyetértés van benne. Ez a jövő hét szerdai államtitkári értekezlet elé fog menni. Nem vállalom nagy kockázatot, ha azt mondom, hogy el fogják fogadni a kormányrendelet módosítását.

A második dolog: az ülést megelőzően a Házbizottság ülésén egyhangúlag elfogadták, hogy a 2019. december 10-i, jövő keddi plenáris ülésen - házszabálytól való eltéréssel - a napirend elfogadása előtt öt percben az „Az első kisebbségi, nemzetiségi önkormányzatok megválasztásának 25. évfordulója” címmel ünnepi napirend előtti felszólalást tehessek a Magyarországi nemzetiségek bizottsága elnökeként. Erre 10.10-10.20 órakor fog nagy valószínűséggel sor kerülni a pulpitusról. Erre tisztelettel várok mindenkit, és meghívom az országos elnököket, a helyetteseket is. Ma és holnap még leegyeztetjük, mert az Országgyűlés Hivatala külön helyet fog foglalni a páholyban mindenkinek, hogy megfelelő helyről lehessen ezt meghallgatni.

A harmadik: úgyszintén jövő héten, kedden a napirendi ünnepélyes felszólalást követően lesznek a szavazások, a szavazás lezárása után pedig - ez körülbelül 12 órakor lesz - a 66. számú tárgyalóban tartjuk a Magyarországi nemzetiségek bizottsága évváró összejevetelét, amire úgyszintén szeretettel és tisztelettel meghívok valamennyi országos nemzetiségi önkormányzati elnököt is.

A negyedik bejelentésem, hogy a Nemzeti Választási Iroda benyújtotta a beszámolóját úgy az európai parlamenti választásról, mint az október 13-i

önkormányzati választásról, amely B/8394. számon a rendszerben fent van. Kérem mindenkitől, hogy tanulmányozza át ezt is. Jövő tavasszal az egyik dolog, amivel kezdeni fogunk, az önkormányzati választások tapasztalatai és a szükséges módosítások.

Lezárásként utolsó információ, hogy a 2020. évi plenáris ülések kezdése nagy valószínűséggel 2020. február 17-én, hétfőn lesz. Két „A” héttel, hosszú héttel fogunk kezdeni valószínűleg, hogy a harmadik hét legyen a rövid hét, amikor a gyerekeknek a tavaszi iskolai szünetük lesz, hogy azon a héten legyen a plenáris rövid hete. Ezeket szerettem volna gyorsan közhírré tenni.

Kérdezem bizottságunk tagjait, hogy van-e valakinek bejelenténivalója, tájékoztatnivalója egyebekben. *(Jelzésre:)* Paulik Antal szlovák nemzetiségi szószólónak adom meg a szót.

PAULIK ANTAL szlovák nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Beszélgetésekben felmerült, illetve amikor tavaly Áder köztársasági elnök úrnál jártunk, felmerült, hogy talán logikus lenne, ha nem egyenként érkeznenek oda ajándékokkal. Felmerült, hogy vegyünk közösen, vagy szedjük össze együtt, de az idő viszonylag rövid. El kéne dönteni, hogy igen, vagy nem. Lett ebből valami, vagy nem lett ebből valami? Ezt megelőzően beszéltünk erről néhány emberrel, mindenki azt mondta, hogy jó lenne, de itt megálltunk. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Beszéltünk róla, de én azt gondolom, hogy ehhez rövid az idő. Inkább arra kéne figyelni, hogy az ajándék átadásánál mindenki a lehető legrövidebb legyen. Azt érzem a nagyobb problémának, hogy ne az ajándékátadásnál próbáljunk meg egyéb dolgokban előrelépést elérni, hanem valóban csak az ajándékátadásra szorítkozzunk. *(Jelzésre:)* Kissné Köles Erika!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Elnézést kérek, nem kívántam szólni, de hadd szóljak mégis! Hogy ilyen-olyan ajándékokat viszünk oda, tizenhárman tizenháromfélét, vagy az elnökök külön visznek, az nekem egy kicsit olyan visszatetsző, megmondom őszintén. Én már mentem Áder elnök úrhoz ajándék nélkül, illetve mentünk az elnökömmel együtt, és azt mondta, hogy nagyon helyesen tettük. Adott esetben nem tudom, milyen nagy ajándékban gondolkodjunk, amit közösen megveszünk. Lehet, hogy több szót pazarlunk erre, és lehet, hogy egy kicsit visszatetsző erről beszélni, de tényleg nemcsak az időhúzást érzem ebben kellemetlennek, hanem nekem az egész szituáció olyan visszatetsző. Ez megérne egy beszélgetést, de nem gondolom, hogy éppen egy ilyen plénumon. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Én is azt gondolom, hogy tudunk még róla ma és holnap beszélni. Szerintem nem kell ezt bizottsági ülés keretében áttárgyalni.

Az ülés berekesztése

Kérdezem, hogy van-e még valakinek észrevétele vagy megjegyzése. *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, akkor köszönöm szépen mindenkinek a részvételt. Ezzel a mai bizottsági ülést lezárom. Köszönöm szépen.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 51 perc)

Ritter Imre
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Vicai Erika